

Niepowodzenia onkologiczne po operacjach częściowych raka krtani

Oncological failure after partial laryngectomies for carcinoma of the larynx

Anna Pajor, Jerzy Kopczyński, Maciej Gryczyński

Streszczenie

Celem pracy była ocena występowania niepowodzeń onkologicznych u chorych z rakiem krtani, leczonych za pomocą operacji częściowych. Analizie retrospektywnej na podstawie historii chorób, kart poradnianych i badań kontrolnych poddano 325 operacji częściowego usunięcia krtani przeprowadzonych w ciągu 18 lat (1980—1997). Niepowodzenia onkologiczne stwierdzono u 22,8% leczonych, w tym wznowę miejscową — u 43 chorych (13,2%), węzłową — u 9 chorych (2,8%), przerzuty odległe — u 6 chorych (1,8%), drugi pierwotny nowotwór złośliwy — u 11 chorych (3,4%), uogólnienie się choroby nowotworowej — u 8 chorych (2,5%). Wstrukturze niepowodzeń ($n = 74$ —100%) statystycznie znamienne najczęściej obserwowano wznowę miejscową (58,1%) w porównaniu z częstością innych niepowodzeń onkologicznych ($p < 0,001$). Wzależności od rodzaju operacji częściowej niepowodzenia najrzadziej występowały po chordektomii — 17,5%, najczęściej po operacji poziomej nadgłośniowej — 42,3% ($p < 0,01$) i po operacji czołowo-bocznej/czołowo-przedniej — 30,9% ($p < 0,05$). Niepowodzenia onkologiczne stwierdzono istotnie częściej w pierwszych dwóch latach po zabiegu (55,4%), w porównaniu z występującymi w 3 (12,2%), 4 i 5 roku (5,4%), ale często również w okresie powyżej 5 lat po operacji (27%) ($p < 0,05$). Porównując okresy do 5 lat i powyżej 5 lat po zabiegu stwierdzono znamienne różnice w odsetku niepowodzeń tylko dla chordektomii (odpowiednio 23,8% i 4,9%, $p < 0,001$) i dla operacji poziomej nadgłośniowej krtani (odpowiednio 56,3% i 12,5%, $p < 0,05$). U chorych z rakiem krtani leczonych za pomocą operacji częściowych systematyczna kontrola pooperacyjna jest niezbędną niezależnie od czasu, jaki upłynął po zabiegu.

Summary

The aim of the study was an evaluation of oncological failures after partial laryngectomies for treatment of laryngeal carcinoma. A retrospective analysis was done on 325 partial laryngectomies performed during 18 years (1980—1997) at Otolaryngology Department Medical University of Łódź. Seventy four failures (22,8%) were observed, among them local recurrences — in 43 patients (13,2%), nodal recurrences — in 9 patients (2,8%), distant metastases — in 6 patients (1,8%), second primary malignant neoplasms — in 11 patients (3,4%) and spread of neoplastic disease — in 8 patients (2,5%). Local recurrence was statistically the most often type of failure — 58,1% in comparison with frequency of the others ($p < 0,001$). The failures, according to type of partial laryngectomy, occurred rarely after cordectomy — 17,5%, the most frequently were noted after supraglottic horizontal laryngectomy — 42,3% ($p < 0,01$) and fronto-lateral/fronto-anterior laryngectomy — 30,9% ($p < 0,05$). Majority of failures were diagnosed within first 2 years after primary treatment — 55,4% of all failures in comparison with third (12,2%), fourth and fifth years (5,4%), but they were also often observed over 5 years (27%) ($p < 0,05$). A statistical difference in percentage of failures in the periods until 5 years and over 5 years was noted only for cordectomy (23,8% and 4,9% respectively, $p < 0,001$) and supraglottic laryngectomy (56,3% and 12,5% respectively, $p < 0,05$). Systematic control of patients after partial laryngectomies is necessary all over their life.